

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 184 (XXVIII) — Nr. 661

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 29 august 2016

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 489 din 30 iunie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 291 alin. (1) din Codul penal și ale art. 308 alin. (1) din Codul penal cu referire la sintagma „ <i>ori în cadrul oricărei persoane juridice</i> ” raportat la art. 291 alin. (1) din Codul penal	2–13
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
591. — Hotărâre pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții „Institutul de Cercetări Horticole Avansate al Transilvaniei” la Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară din Cluj-Napoca.....	14–15
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.007. — Ordin al directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară pentru închiderea vechilor evidențe de cadastru și publicitate imobiliară cu privire la imobilele situate în unitatea administrativ-teritorială Saelele, județul Teleorman	15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 489**

din 30 iunie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 291 alin. (1) din Codul penal și ale art. 308 alin. (1) din Codul penal cu referire la sintagma „ori în cadrul oricărei persoane juridice” raportat la art. 291 alin. (1) din Codul penal

Valer Dorneanu	— președinte
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 291 alin. (1) din Codul penal, excepție ridicată de Ovidiu Puțura în Dosarul nr. 2.415/2/2015/a6 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.723D/2015.

2. La apelul nominal răspunde autorul excepției, asistat de apărător Bogdan Lamatic, cu delegație depusă la dosar. Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că autorul excepției a depus la dosar note de ședință prin care solicită admiterea excepției de neconstituționalitate.

3. Președintele dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 1.737D/2015, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 291 alin. (1) din Codul penal, excepție ridicată de Daniel Dragomir în Dosarul nr. 2.283/3/2015 al Tribunalului București — Secția I penală.

4. La apelul nominal se prezintă partea Marinela Zoica Dragomir, lipsește autorul excepției, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Președintele dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 125D/2016, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 291 alin. (1) din Codul penal, excepție ridicată de Gabriel-Sorin Strutinsky în Dosarul nr. 1.231/118/2015 al Tribunalului Constanța — Secția penală.

6. La apelul nominal se prezintă pentru autorul excepției avocatul Marius Mocanu, cu delegație depusă la dosar.

7. Președintele dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 152D/2016, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 291 raportat la art. 308 din Codul penal, excepție ridicată de Olosz Gergely în Dosarul nr. 2.618/2/2014 (1.303/2014) al Curții de Apel București — Secția I penală.

8. La apelul nominal se prezintă pentru autorul excepției avocatul Bogdan Lamatic, cu delegație depusă la dosar. Lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită. Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că partea Agenția Națională de Administrare Fiscală a depus la dosar concluzii scrise prin care solicită respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate.

9. Președintele dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 693D/2016, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 291 alin. (1) din Codul penal cu referire la sintagma „lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public”, excepție ridicată de Mircea Bănescu în

Dosarul nr. 5.412/118/2014 al Curții de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie.

10. La apelul nominal se prezintă pentru autorul excepției avocatul Nelu Tașcă, cu delegație depusă la dosar, de asemenea răspunde partea Florin Anghel. Lipsește partea Marian Adrian Căpățână, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

11. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor, iar apărătorii autorilor excepției, părțile prezente și reprezentantul Ministerului Public arată că sunt de acord cu conexarea. Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 1.737DD/2015, nr. 125D/2016, nr. 152D/2016 și nr. 693D/2016 la Dosarul nr. 1.723D/2015, care a fost primul înregistrat.

12. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul apărătorului autorilor excepției de neconstituționalitate din dosarele Curții nr. 1.723D/2015 și nr. 152D/2016, care pune concluzii de admitere a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 291 alin. (1) din Codul penal, reiterând motivele dezvoltate în notele scrise aflate la dosare referitoare la lipsa de claritate și previzibilitate a sintagmelor „*alte foloase*”, „*persoană care are influență*”, „*persoană care lasă să se creadă că are influență*”. Totodată, face referire la Decizia Curții nr. 603 din 6 octombrie 2015, apreciind că, pentru identitate de rațiune, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 291 raportat la art. 308 din Codul penal trebuie admisă.

13. Apărătorul autorului excepției de neconstituționalitate din Dosarul Curții nr. 125D/2016, având cuvântul, solicită admiterea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 291 alin. (1) din Codul penal și, în acest sens, face referire atât la motivele cuprinse în notele scrise aflate la dosar, cât și la susținerile orale ale antevorbitorului său. Apreciază că norma penală criticată aduce atingere dispozițiilor constituționale ale art. 20 referitoare la tratatele internaționale privind drepturile omului, invocă prevederile Convenției penale privind corupția, adoptată la Strasbourg la 27 ianuarie 1999, și ale Convenției Națiunilor Unite împotriva corupției, adoptată la New York la 31 octombrie 2003.

14. Apărătorul autorului excepției de neconstituționalitate din Dosarul Curții nr. 693D/2016, având cuvântul, solicită admiterea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 291 alin. (1) din Codul penal cu referire la sintagma „*lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public*”, pe care o consideră ca fiind neconstituțională sub aspectul clarității și previzibilității legii penale. Reiterează susținerile dezvoltate în notele scrise aflate la dosar și, de asemenea, face referire la punctul de vedere al Avocatului Poporului, potrivit căruia textul de lege criticat este suficient de precis și clar pentru a se observa cu ușurință că sancțiunea penală se aplică doar în condițiile în care fapta se realizează, din punctul de vedere al elementului material, printr-o acțiune a făptuitorului — persoană care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public — care pretinde, primește ori acceptă

promisiuni de bani sau alte foloase, direct sau indirect, pentru sine sau pentru altul și care promite că îl va determina pe respectivul funcționar să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în atribuțiile sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri. Susține că, în practică, instanțele nu analizează această nouă cerință esențială, necesară pentru realizarea laturii obiective a infracțiunii de trafic de influență, pe cale de consecință fiind condamnate persoane în temeiul interpretării subiective a organului de cercetare penală ori a magistratului în ceea ce privește îndeplinirea elementului material al laturii obiective a infracțiunii de trafic de influență. Depune concluzii scrise în completarea concluziilor orale.

15. Partea Florin Anghel, având cuvântul, solicită respingerea excepției de neconstituționalitate.

16. Autorul excepției din Dosarul nr. 1.723D/2015, Ovidiu Puțura, având cuvântul, solicită admiterea excepției de neconstituționalitate. Arată că, deși norma penală criticată se regăsește și în Codul penal din 1969 într-o formă similară normei în vigoare, aceasta este lipsită de claritate și previzibilitate având în vedere prevederile Convenției penale privind corupția, adoptată la Strasbourg la 27 ianuarie 1999, și ale Convenției Națiunilor Unite împotriva corupției, adoptată la New York la 31 octombrie 2003, ratificate de România.

17. Partea Marinela Zoica Dragomir, având cuvântul, solicită admiterea excepției de neconstituționalitate și depune la dosar note scrise.

18. Președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 291 alin. (1) din Codul penal. În susținerea acestei soluții, arată că situația premisă din cauză este pretinderea, primirea ori acceptarea promisiunii de bani sau alte foloase de către o persoană care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public. Fapta de trafic de influență este de natură să discrediteze funcționarii publici, acțiunea de traficare de influență creează suspiciune cu privire la coruptibilitatea acestora, lasă impresia că aceștia pot acționa sub influența unei terțe persoane. Precizează că fapta de trafic de influență este reglementată încă de la 1864, așadar doctrina și jurisprudența dezvoltate în peste o sută cincizeci de ani de aplicare a normei penale au contribuit la claritatea și previzibilitatea acesteia. Mai mult, în noul Cod penal, cele trei modalități normative ale elementului material sunt mult mai clare, respectiv pretinderea, primirea ori acceptarea promisiunii de bani sau alte foloase, de asemenea, noua lege penală a introdus o nouă condiție de tipicitate, o nouă cerință esențială, aceea ca persoana care are influență sau lasă să se creadă că are influență să promită cumpărătorului de influență că îl va determina pe funcționarul public sau pe o altă persoană dintre cele menționate de lege să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri. Arată că dispozițiile art. 20 din Constituție nu sunt incidente în cauză, deoarece acestea se referă la tratatele internaționale privind drepturile omului, în vreme ce Convenția penală privind corupția, adoptată la Strasbourg la 27 ianuarie 1999 și Convenția Națiunilor Unite împotriva corupției, adoptată la New York la 31 octombrie 2003, invocate de autorii excepției, cuprind reglementări din materia penală. Totodată, reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 308 alin. (1) din Codul penal cu referire la sintagma „*ori în cadrul oricărei persoane juridice*”. Precizează că, în cauză, traficul de influență s-a materializat în legătură cu funcționari de la CEZ România — S.A. și CEZ Distribuție — S.A., societăți care prestează un serviciu de interes public sub autorizarea și

monitorizarea unei autorități publice, astfel încât aceștia pot fi asimilați funcționarilor publici, potrivit art. 175 alin. (2) din Codul penal, în aceste condiții dispozițiile criticate nefiind incidente în cauza în care excepția de neconstituționalitate a fost invocată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

19. Prin Decizia nr. 420/A din 17 noiembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 2.415/2/2015/a6, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 291 alin. (1) din Codul penal**. Excepția a fost ridicată de Ovidiu Puțura în apelul declarat de acesta împotriva Încheierii din 26 octombrie 2015, pronunțată de Curtea de Apel București — Secția I penală, în Dosarul nr. 2.415/2/2015 (1.400/2015), prin care a fost respinsă cererea de sesizare a Curții Constituționale cu o excepție de neconstituționalitate.

20. Prin Încheierea din 13 noiembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 2.283/3/2015, **Tribunalul București — Secția I penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 291 alin. (1) din Codul penal**. Excepția a fost ridicată de Daniel Dragomir în soluționarea cauzei penale în care acesta a fost trimis în judecată pentru săvârșirea, printre altele, a infracțiunii de trafic de influență.

21. Prin Încheierea din 27 ianuarie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 1.231/118/2015, **Tribunalul Constanța — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 291 alin. (1) din Codul penal**. Excepția a fost ridicată de Gabriel-Sorin Strutinsky în soluționarea cauzei penale în care acesta a fost trimis în judecată pentru săvârșirea, printre altele, a infracțiunii de trafic de influență.

22. Prin Încheierea din 26 ianuarie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 2.618/2/2014 (1.303/2014), **Curtea de Apel București — Secția I penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 291 din Codul penal și ale art. 291 raportat la art. 308 din Codul penal**. Excepția a fost ridicată de Olosz Gergely în soluționarea cauzei penale în care acesta a fost trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii de trafic de influență.

23. Prin Încheierea din 22 aprilie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 5.412/118/2014, **Curtea de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 291 alin. (1) din Codul penal cu referire la sintagma „*lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public*”**. Excepția a fost ridicată de Mircea Bănescu în soluționarea apelului declarat împotriva Sentinței penale nr. 5 din 8 ianuarie 2016, pronunțată de Tribunalul Constanța, în Dosarul nr. 5.412/118/2014, prin care, în temeiul art. 291 alin. (1) din Codul penal, cu aplicarea art. 6 din Legea nr. 78/2000 și art. 5 alin. (1) din Codul penal, autorul excepției a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii de trafic de influență.

24. **În motivarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 291 alin. (1) din Codul penal**, astfel cum a fost reținută în actele de sesizare din dosarele Curții Constituționale, autorii susțin, în esență, faptul că normele penale criticate sunt lipsite de claritate și previzibilitate, deoarece, din modul de definire a infracțiunii, nu poate fi determinată cu exactitate conduita persoanei care poate fi subiect activ al infracțiunii, astfel că aceasta nu poate să aprecieze dacă acțiunea sau inacțiunea sa intră sub incidența normei de incriminare.

25. Susțin că normele penale criticate sunt lipsite de claritate și previzibilitate din perspectiva elementului material, fiind dificil

de determinat dacă noțiunea de „*alte foloase*” este prohibită de legea penală, atât timp cât nu este clar dacă acestea sunt foloase necuvenite. Susțin autorii că noțiunea de „*alte foloase*” este o noțiune nedefinită de Codul penal sau de alte norme din legile penale speciale, în aceste condiții sensul termenului „*folos*” fiind cel din Dicționarul explicativ al limbii române, respectiv „*câștig moral sau material*”. Observă că textul de lege criticat nu face distincție între cele două forme de câștig care intră în sfera noțiunii de „*foloase*” și, în plus, fiind vorba despre un folos sau câștig, legea nu prevede dacă acesta este cuvenit sau necuvenit. Imprecizia textului atrage, după sine, posibilitatea sancționării folosului cuvenit, adică sancționarea unei acțiuni legale din punct de vedere al legislației civile, comerciale sau administrative, sau a unei acțiuni izvorâte dintr-o obligație morală, urmând ca acest aspect să rămână o apreciere subiectivă în procesul de interpretare a textului de lege. Observă că, prin comparație, norma de incriminare a infracțiunii de luare de mită are adăugată la noțiunea de „*alte foloase*” sintagma „*care nu i se cuvin*” tocmai pentru a crește claritatea, precizia și previzibilitatea textului de lege. Prin urmare, consideră că, pentru eliminarea aprecierilor subiective și în vederea creșterii preciziei și a previzibilității textului de lege, se impune, cu forța evidenței, adăugarea sintagmei „*care nu i se cuvin*” după cea de „*alte foloase*”, folosită de legiuitor în cuprinsul art. 291 alin. (1) din Codul penal.

26. Precizează că norma penală criticată stabilește, ca subiect activ al infracțiunii, „*persoana care are influență sau care lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public*”. Susțin că noțiunea de „*persoană care are influență*” nu este definită de legea penală și este de natură a genera interpretări diferite de către instanțele de judecată cu ocazia aplicării acestui text de lege, în contextul judecării unei cauze pentru care pedeapsa este închisoarea. Or, Codul penal are un titlu special dedicat termenilor din legea penală, respectiv titlul X — „*Înțelesul unor termeni sau expresii în legea penală*” în care este definit subiectul pasiv al acestei infracțiuni, respectiv funcționarul public (art. 175). Totodată, textul de lege criticat nu definește cu claritate de unde rezultă influența, atât timp cât prevede expres că persoana „*are influență*”. Noțiunea de „*influență*” este definită de Dicționarul explicativ al limbii române drept o acțiune exercitată asupra unui lucru sau asupra unei ființe putând duce la schimbarea lor. Această schimbare se produce datorită prestigiului, autorității sau puterii de care se bucură persoana. Așa fiind, autorii excepției apreciază că influența poate izvorî din texte de lege — din atribuțiile de serviciu și raporturile de subordonare (principiul subordonării ierarhice din administrația publică locală potrivit art. 27 și art. 66 teza a doua din Legea nr. 215/2001), din hotărâri de Guvern (principiul subordonării ierarhice din administrația centrală — de pildă, Hotărârea Guvernului nr. 26/2015 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice) sau din relații interpersonale nereglementate de lege. De asemenea, susțin că noțiunea de „*persoană care lasă să se creadă (lasă impresia) că are influență*” este extrem de neclară și imprecisă, creând arbitrarie legat de modul de aplicare a unui text de lege penală. Apreciază că norma penală criticată este eminentamente subiectivă, legată de percepția unui terț (nedefinit și neidentificat la rândul său de lege), în aceste condiții nefiind suficient de clară, precisă și previzibilă pentru a permite cetățeanului să își adapteze conduita în funcție de aceasta.

27. Totodată, susțin că textul de lege criticat nu indică cu claritate localizarea în timp a „*exercitării influenței*” în raport cu „*pretinderea de bani sau alte foloase*”. În acest sens, fac referire la practica judiciară care a stabilit că nu există trafic de influență dacă suma pretinsă de traficantul de influență s-a realizat după ce traficantul a efectuat actul (Tribunalul Suprem, Decizia nr. 309/1970) sau dacă pretinderea a avut loc ulterior și, în mod

denaturat, nu se poate susține comiterea infracțiunii analizate, ci, eventual, o altă infracțiune, respectiv infracțiunea de înșelăciune (Tribunalul Suprem, Decizia nr. 2.287/1970).

28. Apreciază că gradul de precizie al termenilor și noțiunilor folosite de legiuitor trebuie să fie unul ridicat, dată fiind natura normelor penale pentru care sancțiunea nerespectării este aplicarea unei pedepse privative de libertate, adică afectarea unui drept fundamental, respectiv dreptul la libertate. Pentru ca legea să satisfacă cerința de previzibilitate trebuie să precizeze cu suficientă claritate modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a oferi persoanei o protecție adecvată împotriva arbitrarului și, totodată, principiul generalității legilor nu trebuie să afecteze previzibilitatea acestora. Invocă, în acest sens, de pildă, deciziile Curții Constituționale nr. 903 din 6 iulie 2010 și nr. 743 din 2 iunie 2011, precum și Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Cantoni împotriva Franței*, paragraful 29, Hotărârea din 25 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Wingrove împotriva Regatului Unit al Marii Britanii*, paragraful 40, Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în Cauza *Rotaru împotriva României*, paragraful 55, Hotărârea din 9 noiembrie 2006, pronunțată în Cauza *Leempoel & S.A.ED. Cine Revue împotriva Belgiei*, paragraful 59, Hotărârea din 25 ianuarie 2007, pronunțată în Cauza *Sissanis împotriva României*, paragraful 66, Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în Cauza *Dragotonoiu și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragrafele 33 și 34, Hotărârea din 24 ianuarie 2012, pronunțată în Cauza *Mihai Toma împotriva României*, paragraful 26 și Hotărârea din 21 octombrie 2013, pronunțată în Cauza *Del Rio Prada împotriva Spaniei*, paragrafele 77, 79 și 91. Fac referire, de asemenea, la dispozițiile art. 36 alin. (1) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, potrivit cărora „*actele normative trebuie redactate într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis, care să excludă orice echivoc [...]*”. Invocă doctrina potrivit căreia principiul legalității incriminării presupune cu necesitate excluderea cu desăvârșire a analogiei și cerința imperioasă de interpretare strictă a legii, apreciind că numai claritatea și lipsa de echivoc pot determina respectarea acestui principiu. În concluzie, apreciază că neclaritatea și imprecizia normei penale criticate conduce la încălcarea principiului constituțional al legalității, afectează dreptul persoanelor de a beneficia de un proces echitabil, fiind încălcate și dispozițiile constituționale privind legalitatea pedepselor, de vreme ce prevederile criticate pot fi interpretate cu o marjă largă de apreciere, în condițiile în care aprecierea pur subiectivă trebuie exclusă din cadrul legislației penale.

29. În plus, cu privire la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 291 alin. (1) din Codul penal, autorul excepției din Dosarul Curții nr. 693D/2016 susține că sintagma „*lasă să se creadă că are influență*” este contrară dispozițiilor constituționale ale art. 21 alin. (3) și ale art. 16 alin. (1). Susține că principiul egalității impune statului cerințe de certitudine formală, precizie, claritate, lipsă de ambiguitate a normelor legale, precum și coordonarea acestora pentru înțelegerea și interpretarea uniformă a legii. Consideră că sintagma criticată nu respectă cerința de claritate a legii penale, fiind incriminată fapta unei persoane care lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public, însă legiuitorul nu a reglementat criteriile în temeiul cărora ar trebui analizată atitudinea subiectului activ al infracțiunii de trafic de influență. Are în vedere faptul că înțelegerea unui mesaj verbal sau nonverbal poate fi interpretată de participanții la dialog în funcție de nivelul de educație și instruire al fiecăruia, în funcție de modul de exteriorizare al subiectului activ al infracțiunii. În aceste condiții, lipsa de claritate a textului de lege criticat lasă loc arbitrarului în aprecierea

comportamentului subiectului activ al infracțiunii, care nu poate fi responsabil pentru ceea ce susțin partenerii de discuție că ar fi înțeles, raportat la ceea ce acesta ar fi vrut să transmită prin comportamentul său verbal sau nonverbal. Totodată, consideră că sintagma criticată nu respectă principiul previzibilității legii penale, întrucât niciun destinatar al legii nu poate aprecia, raportat la modul de redactare a textului, în ce manieră ar trebui să se comporte sau să verbalizeze, astfel încât să nu poată fi acuzat de o astfel de faptă. Arată că în art. 12 din Convenția penală privind corupția, adoptată la Strasbourg la 27 ianuarie 1999, a fost definit traficul de influență ca fiind fapta săvârșită cu intenție, „de a propune, de a oferi sau de a da, direct ori indirect, orice folos necuvenit, cu titlu de remunerație, oricui afirmă sau confirmă că este capabil să exercite o influență în luarea unei decizii de către oricare dintre persoanele vizate de art. 2, art. 4—6 și de art. 9—11, indiferent dacă folosul necuvenit este pentru sine sau pentru altcineva, precum și fapta de a solicita, de a primi sau de a accepta oferta ori promisiunea, cu titlu de remunerație, pentru o astfel de influență, indiferent dacă influența este sau nu este exercitată ori dacă influența presupusă produce sau nu produce rezultatul dorit”. Susține că definiția infracțiunii de trafic de influență, anterior menționată, este redactată în mod clar și nu lasă loc arbitrarului în aprecierea conduitei subiectului activ al infracțiunii, care trebuie să afirme sau să confirme că este capabil să exercite influența, deci să realizeze acte explicite în sensul arătat. Arată, de asemenea, că, potrivit art. 18 — „Traficul de influență”, din Convenția Națiunilor Unite împotriva corupției, adoptată la New York la 31 octombrie 2003, „Fiecare stat parte adoptă măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc a fi necesare pentru atribuirea caracterului de infracțiune, în cazul în care actele au fost săvârșite cu intenție: a) faptei de a promite, de a oferi ori de a da unui agent public sau oricărei alte persoane, direct ori indirect, un folos necuvenit, cu scopul ca respectivul agent sau respectiva persoană să abuzeze de influența sa reală ori presupusă, în vederea obținerii de la o autoritate administrativă sau de la o autoritate publică a statului parte a unui folos necuvenit pentru instigatorul inițial al actului sau pentru oricare altă persoană; b) faptei unui agent public sau a unei alte persoane de a solicita ori de a accepta, direct sau indirect, un folos necuvenit pentru sine sau pentru o altă persoană, cu scopul de a abuza de influența sa reală ori presupusă, în vederea obținerii unui folos necuvenit de la o autoritate administrativă sau de la o autoritate publică a statului parte.” Având în vedere prevederile precitate, susține autorul excepției că, din perspectiva Organizației Națiunilor Unite, subiectul activ al infracțiunii trebuie să abuzeze de influența sa reală sau presupusă, aspecte care pot fi previzibile destinatariilor legii, influența presupusă fiind una aparentă, deci mai clară și mai lesne de interpretat, aparența influenței fiind mai ușor de previzionat de către destinatarii legii, dar și mai lesne de apreciat în practică. Concluzionând, autorul excepției susține că menținerea în art. 291 alin. (1) din Codul penal a sintagmei „lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public” determină o interpretare subiectivă a organului de cercetare penală ori a magistratului în ceea ce privește îndeplinirea elementului material al laturii obiective a infracțiunii de trafic de influență. Se creează premisa că orice persoană — despre care se crede că poate avea influență asupra unui funcționar sau despre care alte persoane afirmă că acesta lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public — este pasibilă a fi trasă la răspundere, încălcându-se, în acest mod, prezumția de nevinovăție, încălcată constituțional în art. 23 alin. (11) din Legea fundamentală.

30. În motivarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 291 din Codul penal raportat la art. 308 din Codul penal, autorul excepției din Dosarul Curții nr. 152D/2016 arată că în categoria „oricărei persoane juridice” poate fi

încadrată orice formă de societate definită prin Codul civil, Legea societăților nr. 31/1990 sau Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției și, prin urmare, funcționarul prevăzut de art. 308 din Codul penal ar putea fi orice persoană fizică ce desfășoară, la un moment dat, o activitate în cadrul oricărei persoane juridice. Susține că raportarea infracțiunii de trafic de influență la orice persoană fizică ce desfășoară, la un moment dat, o activitate în cadrul unei persoane juridice este de natură a aduce atingere libertății economice și dreptului la muncă al persoanelor care, având cunoștințe profesionale și de business pe o piață relevantă, desfășoară, în mediul privat, activități de intermediere în sensul de a pune în legătură cererea cu posibila ofertă, ambele reprezentate de persoanele fizice și/sau juridice de drept privat. Consideră că norma de incriminare creează o extindere nejustificată și imposibil de limitat a sferei de aplicare a infracțiunii de trafic de influență în domeniul privat, prin suprapunerea răspunderii penale ce poate fi atrasă de comportamentul unei persoane care pretinde, primește sau acceptă promisiunea de bani sau alte foloase pentru a determina un funcționar să adopte o conduită conform cu atribuțiile acestuia de serviciu, cu răspunderea civilă, administrativă sau patrimonială. Invocă Decizia Curții nr. 603 din 6 octombrie 2015, potrivit căreia „dacă faptele persoanelor din mediul privat sunt cauzatoare de prejudicii, împotriva acestora poate fi angajată răspunderea civilă, de dreptul muncii sau altă formă de răspundere, care nu implică forța de constrângere a statului prin mijloace de drept penal.”

31. **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția penală**, exprimându-și opinia în Dosarul Curții nr. 1.723D/2015, consideră că prevederile legale criticate sunt în acord cu dispozițiile constituționale și convenționale referitoare la dreptul la un proces echitabil. Totodată, opinia instanței este în sensul că textul de lege criticat descrie toate elementele de natură să caracterizeze actul ilicit. Noțiunile „persoană care are influență” sau „lasă să se creadă că are influență” nu necesită o clarificare suplimentară din partea legiuitorului fiind, la fel ca în cazul celorlalte infracțiuni, un element care se apreciază în concret. Sensul celor două noțiuni — „persoană care are influență” sau „lasă să se creadă că are influență” — este folosit în conformitate cu înțelesul de bază al acestora, astfel că nu există un sens juridic distinct care să facă necesară intervenția legiuitorului pentru clarificarea noțiunii. Mai mult, constată că, în jurul acestui concept, a fost dezvoltată o practică judiciară constantă încă din anul 1969, incriminarea actuală preluând cele două noțiuni din Codul penal anterior, astfel că nu există niciun element de noutate în raport cu care să se aprecieze că ar exista posibilitatea unei interpretări diferite de cea dezvoltată în cei peste patruzeci de ani de aplicare a Codului penal anterior.

32. **Tribunalul București — Secția I penală** opinează, în Dosarul Curții nr. 1737D/2015, că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Apreciază că aspectele invocate de autor nu vizează precizia legii — sub aspectul corelării sau aptitudinii de a fi aplicată efectiv și eficient —, ci însăși voința legiuitorului de a reglementa un anume raport juridic de conflict.

33. **Tribunalul Constanța — Secția penală** opinează, în Dosarul Curții nr. 125D/2016, că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Apreciază că norma penală criticată nu poate fi considerată ca fiind lipsită de previzibilitate, deoarece aceasta nu cuprinde cuvinte sau expresii neclare sau primitoare de mai multe înțelesuri. Elementele constitutive alternative ale infracțiunii sunt clare, iar când legea nu definește ce se înțelege prin „alte foloase”, se recurge la înțelesul oferit de dicționarul limbii române, nefiind vorba de o lipsă de predictibilitate sau neclaritate. Același raționament este valabil și pentru sintagma „persoană care are

influență”, deoarece, în acest caz, prin voința legii, subiectul activ al infracțiunii nu este unul specializat, cum ar fi, de exemplu, un funcționar public, ci poate fi oricine. În aceeași măsură și pentru aceleași motive apreciază că nici sintagma „*persoană care lasă să se creadă că are influență*” nu contravine normelor constituționale. Consideră, de asemenea, că nici cu privire la „*exercitarea influenței*”, ca element constitutiv al infracțiunii, nu se poate vorbi de neclaritate, deoarece însăși ideea de „*putere prin influență*” este cea care are relevanță penală și caracter infracțional, iar nu momentul la care această influență s-a exercitat sau nu, deoarece legea nici nu cere caracterul real al influenței, ci doar ca cel vizat să creadă că agentul are această influență și că se poate folosi de ea asupra unui funcționar public. Apreciază că invocarea unor decizii ale Curții Constituționale cu privire la alte dispoziții legale nu are relevanță, în condițiile în care norma penală criticată ocrotește relații sociale strict individualizate și conduite nelegale clar explicate. Tocmai folosirea de către legiuitor a cuvintelor cuprinzătoare a avut drept scop surprinderea faptică a unei diversități de acțiune a agentului, ceea ce conferă normei o largă acoperire a unor situații factice ce pot primi o inventivitate și specializare din partea inculpaților. Consideră, totodată, că, nefiind vorba de lipsa de claritate și previzibilitate a art. 291 alin. (1) din Codul penal, nu se pune nici problema încălcării dreptului la apărare și a dreptului la un proces echitabil.

34. Curtea de Apel București — Secția I penală, exprimându-și opinia în Dosarul Curții nr. 152D/2016, apreciază că excepția de neconstituționalitate având ca obiect dispozițiile art. 291 alin. (1) din Codul penal este neîntemeiată. Face referire la jurisprudența Curții Constituționale, respectiv deciziile nr. 903 din 6 iulie 2010, nr. 743 din 2 iunie 2011, nr. 1 din 11 ianuarie 2012 și nr. 447 din 29 octombrie 2013, potrivit cărora o normă este previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, astfel încât să permită oricărei persoane, care, la nevoie, poate apela la consultanță de specialitate, să își corecteze conduita, în același sens fiind și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Hotărârea din 29 martie 2000, pronunțată în *Cauza Rotaru împotriva României*, paragraful 55). Invocă Hotărârea din 20 mai 1999, pronunțată în *Cauza Rekvenyi împotriva Ungariei*, paragraful 34, în care instanța de contencios european al drepturilor omului a reținut că previzibilitatea consecințelor ce decurg dintr-un act normativ determinat nu poate avea o certitudine absolută, întrucât, oricât de dorit ar fi aceasta, ea ar da naștere la o rigiditate excesivă a reglementării. De asemenea, citează Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în *Cauza Dragotonoiu și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragraful 35, în care aceeași instanță europeană a statuat că însemnătatea noțiunii de previzibilitate depinde în mare măsură de contextul textului de lege, de domeniul pe care îl acoperă, precum și de numărul și calitatea destinatarilor săi (în același sens, Hotărârea din 28 martie 1990, pronunțată în *Cauza Groppera Radio AG împotriva Elveției*, paragraful 68). Potrivit jurisprudenței precitate, previzibilitatea legii nu se opune ca persoana interesată să fie nevoită să recurgă la o bună consiliere pentru a evalua, la un nivel rezonabil în circumstanțele cauzei, consecințele ce ar putea decurge dintr-o anumită acțiune. Totodată, din cauza principiului generalității legilor, conținutul acestora nu poate prezenta o precizie absolută. Una din tehnicile-tip de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale, decât la liste exhaustive. Apreciază că este atributul instanțelor de judecată — tocmai pentru a îndepărta îndoielile ce ar putea exista în privința interpretării normelor, ținând cont de evoluția practicii cotidiene — de a hotărî dacă, din situația de fapt ce va rezulta în urma administrării probatoriului, inculpatul „*a lăsat să*

se creadă că are influență”, această sintagmă neavând un caracter abstract care să determine „un aleatoriu” în aplicarea legii. De asemenea, apreciază că sintagma „*alte foloase*” este o astfel de „categorie generală” despre care vorbește Curtea Europeană a Drepturilor Omului în practica sa, fiind imposibil de a reglementa o listă exhaustivă cu bunurile, serviciile, avantajele ce ar putea fi folosite în săvârșirea infracțiunii de trafic de influență, fiind, totodată, atributul judecătorului de a aprecia, ținând cont de situația de fapt a cauzei, asupra „*folosului*” obținut în urma traficării influenței.

35. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 308 raportat la art. 291 din Codul penal, referitor la „*legătura cu soluționarea cauzei*”, Curtea de Apel București — Secția I penală apreciază că instanța de contencios constituțional ar trebui să se pronunțe asupra dispozițiilor art. 308 din Codul penal având în vedere susținerile autorului excepției, jurisprudența anterioară a Curții Constituționale (respectiv Decizia nr. 603 din 6 octombrie 2015), dar și faptul că aceste din urmă norme penale nu reprezintă incriminarea distinctă a unei infracțiuni, ci o cauză de atenuare a pedepsei pentru infracțiunea prevăzută la art. 291 alin. (1) din Codul penal. În condițiile în care norma de incriminare a traficului de influență — cât privește exclusiv mediul privat — încalcă atât dispozițiile art. 45 din Constituție, cât și obligația corelativă a statului de a asigura libertatea comerțului, protecția concurenței nelocale și crearea unui cadru favorabil pentru valorificarea relațiilor comerciale, Curtea de Apel București — Secția I penală apreciază că această normă ar trebui analizată din punct de vedere al necesității sancționării, pe de o parte, a comportamentului persoanei care, în mediul privat, „*a lăsat să se creadă că are influență*” asupra unei persoane să facă un act conform/contrar atribuțiilor de serviciu și nu a dus la bun sfârșit promisiunea, deși a primit bani sau alte foloase pentru aceasta, în contextul în care există incriminată infracțiunea de înșelăciune, iar, pe de altă parte, a comportamentului persoanei care, în mediul privat, „*are influență*” asupra unei persoane să facă un act contrar atribuțiilor de serviciu, având în vedere că sunt incriminate infracțiunile de serviciu, ce pot fi sancționate sub forma instigării sau complicității. Precizează că cele două ipoteze, menționate anterior, pot fi privite ca fiind o infracțiune specială în raport cu infracțiunile de înșelăciune sau cu infracțiunile de serviciu, astfel încât instanța de judecată opinează că infracțiunea de trafic de influență săvârșită în aceste două modalități este constituțională. Într-o a treia ipoteză, Curtea de Apel București — Secția I penală apreciază că norma criticată ar trebui analizată din punct de vedere al necesității sancționării comportamentului unei persoane care, în mediul privat, „*are influență*” asupra unei persoane să facă un act conform atribuțiilor de serviciu, având în vedere faptul că aceste mijloace pot fi specifice exercitării dreptului la muncă și libertății economice. Cu privire la săvârșirea infracțiunii în această din urmă modalitate, având în vedere Decizia nr. 603 din 6 octombrie 2015, prin care Curtea Constituțională s-a pronunțat în sensul că incriminarea conflictului de interese în mediul privat reprezintă o încălcare nejustificată a libertății economice și a dreptului la muncă al persoanelor care exercită, permanent ori temporar, cu sau fără o remunerație, o însărcinare de orice natură în cadrul oricărei persoane juridice, instanța de judecată opinează că, în prezenta cauză, nu se identifică elemente în raport cu care s-ar putea reține incidența aceluiași argumente care au condus la declararea neconstituționalității dispozițiilor legale criticate.

36. Curtea de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie apreciază că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 291 alin. (1) din Codul

penal, cu referire specială la sintagma „*lasă să se creadă că ar avea influență asupra unui funcționar public*” este nefondată, legiuitorul utilizând această sintagmă nu doar în raport de influența reală, ci și în raport de influența aparentă pe care subiectul activ al infracțiunii o poate avea asupra unui funcționar public și pe care acesta o poate exprima în relația cu cel interesat. De aceea, ținând seama de paleta foarte largă de posibilități sub care influența imaginată se poate prezenta, rămâne ca organul judiciar să aprecieze în ce măsură o astfel de influență ar putea crea convingerea interlocutorului că ea se poate concretiza, fiind opțiunea legiuitorului național de a reglementa această infracțiune printr-o incriminare distinctă de definiția traficului de influență consacrată pe plan internațional. Apreciază că textul de lege criticat este previzibil, deoarece permite destinatarului normei penale să își adapteze conduita, iar împrejurarea referitoare la exercitarea unei influențe aparente asupra beneficiarului traficului ține de particularitățile concrete ale cauzei, urmând a fi stabilită de organul judiciar, pe baza circumstanțelor de fapt. Împrejurarea că, în dreptul intern, această infracțiune este reglementată de o manieră diferită față de definiția dată acestei fapte prin convențiile internaționale invocate nu poate avea drept rezultat un conflict al normei penale criticate cu dispozițiile constituționale ale art. 16 alin. (1), art. 21 alin. (3) și art. 23 alin. (11), întrucât diferitele convenții internaționale privind corupția au numai un caracter de recomandare, servind ca punct de reper pentru statele semnatare, legiuitorul național având dreptul de a reglementa propria incriminare a infracțiunilor de corupție, în funcție de specificul fenomenului cu care se confruntă, fără a fi legat de acele reguli sau principii, ce nu se bucură de un efect direct.

37. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

38. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Reține că textele constituționale invocate consacră principiul respectării obligatorii a legii dar, pentru a putea fi respectată de destinatarii săi, legea trebuie să îndeplinească anumite cerințe de claritate și previzibilitate, astfel încât acești destinatari să își poată adapta în mod corespunzător conduita. Arată, de asemenea, că instanța de contencios constituțional a statuat, în mod constant, că, de principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat. Astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate — care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist — să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. În acest sens, face referire la jurisprudența Curții Constituționale, respectiv Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2012 și Decizia nr. 146 din 12 martie 2015, precum și la jurisprudența instanței de la Strasbourg, respectiv Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Cantoni împotriva Franței*, paragraful 29, Hotărârea din 25 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Wingrove împotriva Regatului Unit al Marii Britanii*, paragraful 40, Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în Cauza *Rotaru împotriva României*, paragraful 55, Hotărârea din 9 noiembrie 2006, pronunțată în Cauza *Leempoel & S.A.ED. Cine Revue împotriva Belgiei*, paragraful 59. Reține, totodată, că instanța de contencios constituțional a statuat că poate să fie dificil să se redacteze legi cu o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, în acest sens fiind deciziile nr. 903 din 6 iunie 2010, nr. 743 din 2 iunie 2011 și nr. 1 din 11 ianuarie 2012. Apreciază că

sintagma „*alte foloase*”, precum și formulările „*are influență*” sau „*lasă să se creadă că are influență*” nu sunt de natură a afecta previzibilitatea normei penale, orice destinatar al acesteia fiind de așteptat a cunoaște înțelesul sintagmelor și a-și putea adapta conduita exigențelor legii. De asemenea, arată că instanța de contencios constituțional a precizat în jurisprudența sa că prevederile supuse criticii trebuie analizate în ansamblul normativ din care fac parte, pentru a decide asupra previzibilității acestora (în acest sens este Decizia nr. 92 din 3 martie 2015). Apreciază, contrar celor susținute de autorul excepției, că nu se poate presupune, în mod rezonabil, că destinatarul normei penale va interpreta textul incriminator în sensul în care acesta ar sancționa fapta unei persoane de a primi foloase cuvenite conform legii, pentru a exercita o activitate legală. Textul de lege are în vedere, așa cum reiese cu claritate din formularea sa, fapta unei persoane de a pretinde, primi ori accepta promisiunea de bani sau alte foloase, pentru a exercita o influență reală ori imaginată, dar ieșită din sfera legală, în vederea influențării îndeplinirii atribuțiilor de serviciu ale unui funcționar public. În concluzie, apreciază că dispozițiile legale criticate sunt formulate clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce și reglementează cu claritate conținutul infracțiunii.

39. În Dosarul Curții nr. 152D/2016, cu privire la criticile de neconstituționalitate referitoare la art. 45 din Legea fundamentală, Guvernul apreciază că prevederile legale criticate nu sunt de natură a afecta libertatea economică, libertatea comerțului și concurența neloială, efectul lor fiind tocmai acela de a proteja aceste valori, prin crearea unui climat de încredere în desfășurarea activității economice și stimularea liberei inițiative. Precizează că libertatea economică presupune libertatea oricărei persoane de a iniția și întreprinde o activitate cu scop lucrativ, nu și exercitarea acestui drept cu rea-credință și crearea de prejudicii partenerilor economici prin acțiuni ilicite.

40. **Avocatul Poporului** consideră că dispozițiile art. 291 alin. (1) din Codul penal sunt constituționale. Referitor la critica de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 291 alin. (1) din Codul penal în raport cu prevederile art. 1 alin. (5), art. 15 alin. (1) și art. 23 alin. (12) din Constituție, apreciază că aceasta nu poate fi reținută. Principiul legalității, statuat la nivel comunitar în art. 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, și consacrat la nivel național de art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală, presupune existența unor norme de drept intern suficient de accesibile, precise și previzibile în aplicarea lor, astfel cum reiese din jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (Hotărârea din 5 ianuarie 2000, pronunțată în Cauza *Beyler împotriva Italiei*, paragraful 109, și Hotărârea din 8 iulie 2008, pronunțată în Cauza *Fener Rum Patrikligi împotriva Turciei*, paragraful 70). Din această perspectivă, principiul legalității implică o obligație pozitivă a legiuitorului de a reglementa prin texte clare și precise. Norma juridică trebuie să fie enunțată cu suficientă precizie pentru a permite cetățeanului să își controleze conduita, să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, față de circumstanțele speței, consecințele care ar putea rezulta dintr-o anumită faptă. Însă, având în vedere că datorită caracterului de generalitate al legilor, redactarea acestora nu poate avea o precizie absolută, cerința de previzibilitate a normei se poate complini printr-o interpretare judiciară coerentă și previzibilă. Așa fiind, apreciază că, în cauza de față, elementele infracțiunii nu necesită alte intervenții din partea legiuitorului, fiind îndeplinite cerințele calitative ale legii, inclusiv previzibilitatea. Consideră că textul de lege criticat este suficient de precis și clar pentru a se observa cu ușurință că sancțiunea penală se aplică doar în condițiile în care fapta se realizează, din punctul de vedere al elementului material, printr-o acțiune a făptuitorului — persoană care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public — care pretinde, primește ori acceptă promisiuni de bani

sau alte foloase, direct sau indirect, pentru sine sau pentru altul și care promite că îl va determina pe respectivul funcționar să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în atribuțiile sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri. În ceea ce privește dispozițiile art. 21 alin. (3), art. 23 alin. (11) și art. 24 alin. (1) din Constituție, apreciază că acestea nu au incidență în cauză, prevederile legale criticate fiind norme de drept material, iar nu de drept procedural.

41. Cât privește excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 291 alin. (1) raportat la art. 308 alin. (1) din Codul penal, precizează că, prin Decizia nr. 603 din 6 octombrie 2015, Curtea Constituțională a decis că dispozițiile art. 308 alin. (1) din Codul penal cu referire la sintagma „*ori în cadrul oricărei persoane juridice*” sunt neconstituționale, în aceste condiții excepția fiind inadmisibilă.

42. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile avocaților autorilor excepției și a părților prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

43. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

44. Analizând actele de sesizare a instanței de contencios constituțional și criticile de neconstituționalitate dezvoltate de către autori, Curtea Constituțională reține ca **obiect al excepției de neconstituționalitate** dispozițiile art. 291 alin. (1) din Codul penal și dispozițiile art. 308 alin. (1) din Codul penal cu referire la sintagma „*ori în cadrul oricărei persoane juridice*” raportat la art. 291 alin. (1) din Codul penal. Textele de lege criticate au următorul conținut:

— Art. 291 alin. (1): „*Pretinderea, primirea ori acceptarea promisiunii de bani sau alte foloase, direct sau indirect, pentru sine sau pentru altul, săvârșită de către o persoană care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public și care promite că îl va determina pe acesta să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.*”

— Art. 308 alin. (1): „*Dispozițiile art. 289—292, 295, 297—301 și 304 privitoare la funcționarii publici se aplică în mod corespunzător și faptelor săvârșite de către sau în legătură cu persoanele care exercită, permanent ori temporar, cu sau fără o remunerație, o însărcinare de orice natură în serviciul unei persoane fizice dintre cele prevăzute la art. 175 alin. (2) ori în cadrul oricărei persoane juridice.*”

45. În susținerea neconstituționalității dispozițiilor art. 291 alin. (1) din Codul penal, autorii excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5) potrivit cărora în România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie, art. 15 alin. (1) — Universalitatea, art. 16 alin. (1) privind egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice fără privilegii și fără discriminări, art. 20 alin. (1) și (2) referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, art. 23 alin. (11) referitor la prezumția de nevinovăție și alin. (12) potrivit căruia nicio pedeapsă nu poate fi stabilită sau aplicată decât în condițiile și temeiul legii, art. 24 alin. (1) referitor la dreptul la

apărare și art. 73 alin. (3) lit. h) potrivit căruia infracțiunile, pedepsele și regimul executării acestora se reglementează prin lege organică. De asemenea, sunt invocate prevederile art. 6 și art. 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. De asemenea, sunt invocate Convenția penală privind corupția, adoptată la Strasbourg la 27 ianuarie 1999 și Convenția Națiunilor Unite împotriva corupției, adoptată la New York la 31 octombrie 2003.

46. Totodată, în susținerea neconstituționalității dispozițiilor art. 291 raportat la art. 308 din Codul penal, autorul excepției din Dosarul Curții nr. 152D/2016 invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 41 alin. (1) referitor la dreptul la muncă, art. 45 privind libertatea economică și art. 135 referitor la economia României.

47. Examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 291 alin. (1) din Codul penal, Curtea reține, dintr-o perspectivă istorică, faptul că dispozițiile penale care incriminează fapta de trafic de influență își au corespondent în art. 146 din Codul penal din 1864, în art. 252 și art. 545 alin. 3 din Codul penal din 1936, în art. 257 din Codul penal din 1969, precum și în art. 312 din Codul penal din 2004 (care nu a fost în vigoare). Similar tuturor reglementărilor precitate, traficul de influență reprezintă, în esență, o speculare, o exploatare a influenței pe care o are făptuitorul sau lasă să se creadă că o are asupra unui funcționar public sau a altei persoane dintre cele menționate de lege. Această faptă este incriminată în grupul infracțiunilor de corupție și de serviciu și prezintă pericol social prin atingerea adusă probității funcționarilor publici sau a altor persoane dintre cele menționate de lege și prin crearea sau menținerea suspiciunii că aceștia ar putea acționa sub influența intervenției reale sau presupuse a unor persoane și, pe cale de consecință, s-ar aduce atingere bunului mers al instituțiilor publice și persoanelor juridice de utilitate publică ori celorlalte persoane juridice. Așadar, infracțiunea de trafic de influență apără, implicit, buna reputație a unităților în cadrul cărora activează funcționarii publici sau alte persoane asimilate.

48. Potrivit normelor penale în vigoare, constituie infracțiunea de trafic de influență „*pretinderea, primirea ori acceptarea promisiunii de bani sau alte foloase, direct sau indirect, pentru sine sau pentru altul, săvârșită de către o persoană care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public și care promite că îl va determina pe acesta să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri*”. Curtea observă că noua lege penală a preluat textul din Codul penal anterior cu unele modificări. În timp ce, potrivit art. 257 din Codul penal din 1969, elementul material al faptei trebuia să se realizeze de către o persoană care avea influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar pentru a-l determina să facă ori să nu facă un act ce intra în atribuțiile sale de serviciu, noua lege penală prevede că elementul material trebuie să se realizeze de către o persoană care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public și care promite că îl va determina să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri. Curtea observă că legiuitorul a descris mai bine modalitățile de incriminare pentru a evita arbitrarul în aplicarea legii penale, ținând cont de faptul că, în practică, se întâlnesc asemenea modalități de săvârșire a faptei. Curtea observă, de asemenea, că elementul material al faptei de trafic de influență cuprinde trei modalități normative, respectiv primirea (intrarea efectivă în posesia sumei de bani, a unui folos), pretinderea (formularea de către făptuitor nemijlocit, în mod expres sau tacit, a solicitării unei sume de bani, a unui bun sau alte valori), acceptarea de promisiuni (manifestarea

acordului cu privire la promisiunile făcute sau banii/foloasele oferite de către cumpărătorul de influență), aceste noțiuni având înțelesul din vorbirea curentă și nu diferă de sensul termenilor utilizați la infracțiunea de luare de mită. Curtea observă că infracțiunea de trafic de influență este una comisivă și se realizează prin cel puțin una dintre modalitățile normative precitate, acestea fiind alternative, toate referindu-se la bani sau „*alte foloase*”, pentru existența elementului material și deci a infracțiunii de trafic de influență, nefiind necesar ca pretinderea banilor sau folosului, acceptarea promisiunii de foloase ori a darurilor să fi fost urmată de executare, adică de satisfacerea pretenției sau de respectarea promisiunii de foloase. De asemenea, Curtea reține că practica judiciară și literatura juridică au stabilit că nu este necesar ca actul ce intră în atribuțiile funcționarului sau altui salariat să fi fost efectuat, este suficient că s-au primit ori pretins foloase sau că s-au acceptat promisiuni de foloase în vederea determinării funcționarului sau altui salariat, fiind indiferent faptul că inițiativa aparține traficantului sau persoanei interesate ca influența să fie exercitată.

49. În continuare, Curtea reține că noțiunea de „*alte foloase*” are, potrivit Dicționarului explicativ al limbii române, sensul de avantaj, beneficiu, câștig, profit. Potrivit doctrinei, banii pot fi efectivii (monede) sau sub formă de valori ori titluri de orice fel echivalând bani, iar prin expresia „*alte foloase*” se poate înțelege orice fel de avantaje patrimoniale (de pildă, bunuri, comisioane, împrumuturi, premii, amânarea plății unei datorii, folosința gratuită a unei locuințe, prestațiuni de servicii în mod gratuit, promovarea în serviciu), dar și nepatrimoniale (de pildă, acordarea unui titlu sau a unui grad, ori a altei distincții onorifice), toate acestea nefiind legal datorate (foloase necuvenite), deci având caracter de retribuție, de plată (răsplata) pentru a determina funcționarul public să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri. Cu alte cuvinte, pretinderea, primirea foloaselor, acceptarea promisiunii de foloase constituie un contraechivalent al conduitei lipsite de probitate a persoanei care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public și care promite că îl va determina pe acesta să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri. Curtea observă că, în practica judiciară, s-a considerat că există trafic de influență și atunci când făptuitorul a pretins o sumă de bani cu împrumut, pentru a interveni pe lângă un funcționar ca să rezolve cererea solicitantului. De asemenea, Curtea observă că, potrivit unei opinii majoritare, exprimată în literatura juridică, în cazul infracțiunii de trafic de influență obiectul material lipsește, iar, într-o opinie minoritară, se susține că, dacă făptuitorul primește un bun există și un obiect material constând în acel bun. De asemenea, tot doctrina în materie a stabilit că atunci când „*folosul*” primit de făptuitor constă în prestarea unei munci de către cumpărătorul de influență (de exemplu, repararea unui automobil, efectuarea unei instalații, legarea unei colecții de cărți), obiectul muncii prestate devine și obiect material al infracțiunii.

50. Analizând, din punct de vedere istoric, normele penale de incriminare a faptei de trafic de influență, referitor la noțiunea de „*alte foloase*”, Curtea reține că, în cuprinsul art. 257 din Codul penal din 1969, precum și în art. 312 din Codul penal din 2004 (care nu a fost în vigoare), legiuitorul a folosit o expresie identică celei cuprinsă în norma penală în vigoare — „*alte foloase*”. Art. 252 din Codul penal din 1936 a fost redactat în sensul că persoana care se prevala de trecerea sau influența reală sau presupusă ce ar fi avut-o pe lângă un funcționar public, primea direct sau indirect sau făcea să i se promită ei sau altuia „*vreun*”

dar, „*folos*” sau remunerație, pentru intervenția sa pe lângă acel funcționar, iar în art. 146 din Codul penal din 1864 se observă folosirea noțiunii de „*alte foloase nelegitime*”.

51. Critica autorilor excepției referitoare la noțiunea de „*alte foloase*” este în sensul că aceasta este lipsită de claritate și previzibilitate, atât timp cât nu este precizat dacă foloasele sunt necuvenite, observând, prin comparație, norma de incriminare a infracțiunii de luare de mită, în care, alături de expresia „*alte foloase*”, se regăsește sintagma „*care nu i se cuvin*”.

52. Cu privire la acest aspect, Curtea reține că potrivit doctrinei, după expresia „*alte foloase*” nu a fost necesar să se adauge cuvintele „*care nu i se cuvin*” (ca în textul art. 254 din Codul penal din 1969, referitor la luarea de mită) sau cuvântul „*necuvenite*” (ca în denumirea marginală a infracțiunii de primire de foloase necuvenite din art. 256 din Codul penal din 1969), deoarece în cazul infracțiunii de trafic de influență folosul este întotdeauna necuvenit, nefiind de conceput ca unei persoane particulare să i se cuvină o retribuție legală pentru intervenția sa (reală sau presupusă) pe lângă un funcționar ori alt salariat în scopul ca acesta să facă sau să nu facă un act ce intră în atribuțiile sale (să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri, potrivit art. 291 din actualul Cod penal). Curtea observă că doctrina și practica judiciară sunt constante în a reține că pentru existența infracțiunii de trafic de influență nu are relevanță dacă pretinderea folosului a fost satisfăcută, nici dacă acceptarea promisiunii unor foloase a fost urmată de prestarea acestora, nu interesează dacă intervenția pe lângă un funcționar sau alt salariat s-a produs sau nu, nici dacă prin intervenție (reală sau presupusă) se urmărește determinarea unei acțiuni licite (efectuarea corectă de către un funcționar sau alt salariat a unui act ce intră în atribuțiile sale de serviciu) sau a unei acțiuni ilicite (efectuarea incorectă a actului) ori determinarea unei inacțiuni licite (abținerea de la efectuarea unui act abuziv) sau a unei inacțiuni ilicite (neîndeplinirea unei îndatoriri de serviciu), de vreme ce dezaprobarea exprimată prin incriminarea faptei de trafic de influență privește scopul urmărit de infractor, nu ca un rezultat, ci ca o caracterizare a acțiunii de traficare a influenței reale sau presupuse.

53. În continuare, Curtea reține că pentru existența infracțiunii de trafic de influență se cer a fi îndeplinite mai multe cerințe esențiale, printre care și aceea ca subiectul activ „*să aibă influență*” ori „*să lase să se creadă că are influență*” asupra funcționarului public sau persoanei prevăzute de lege.

54. Curtea observă că, în mod constant, doctrina a reținut că prin expresia „*are influență*” se înțelege că acea persoană se bucură în mod real de încrederea funcționarului sau a altui salariat, ori că bunele relații personale cu acesta corespund realității, așadar acea persoană este în asemenea relații cu funcționarul încât să-l poată determina la o anumită conduită, atitudine, acțiune. Prin expresia „*lasă să se creadă că are influență*” asupra unui funcționar sau a altui salariat, literatura de specialitate înțelege că o persoană se laudă că are trecere pe lângă un funcționar sau alt salariat (afirmând, de pildă, că datorită încrederii de care se bucură sau datorită rudeniei sau relațiilor personale pe care le are cu acel funcționar sau salariat poate determina o anumită atitudine a acestuia ori poate obține o anumită rezolvare), ori se prevaleară, pretinde, afirmă, contrar realității, că este în relații bune cu funcționarul ori alt salariat, se bucură de aprecierea și încrederea acestuia de asemenea natură încât poate rezolva problema de care este interesat cumpărătorul de influență. Se consideră că cerința este îndeplinită și atunci când o persoană, fără a se lăuda că are trecere asupra unui funcționar, nu dezmente afirmațiile altora cu privire la existența acesteia. De asemenea, în practica judiciară s-a reținut că nu are relevanță dacă făptuitorul a precizat ori nu

numele funcționarului public asupra căruia are influență, suficient fiind să-l fi determinat numai prin calitatea acestuia. Curtea observă, totodată, că, potrivit unei jurisprudențe constante, pentru reținerea infracțiunii de trafic de influență nu este necesar ca inculpatul să indice în mod nominal funcționarul public pe lângă care pretinde că ar avea trecere, dacă din conținutul celor afirmate de el se desprinde competența acestui funcționar de a dispune în legătură cu actul referitor la care se trafică influența, deoarece ceea ce este important este ca influența presupusă a inculpatului să fi constituit pentru persoana interesată motivul tranzacției. Cu alte cuvinte, pentru întregirea laturii obiective a infracțiunii de trafic de influență este necesar să fie îndeplinite cumulativ mai multe condiții, printre care și aceea ca influența pe care o are sau lasă să se creadă că o are făptuitorul, să privească un funcționar sau alt salariat care are atribuții în îndeplinirea actului pentru care făptuitorul a primit sau a pretins bani ori alte foloase. Nu are relevanță dacă făptuitorul atribuind un nume acelui funcționar sau salariat, numele atribuit este real sau fictiv. Prin urmare, esențial este ca influența făptuitorului să fi constituit pentru persoana interesată motivul determinant al tranzacției.

55. Curtea reține că, în ipoteza în care făptuitorul lasă să se creadă că are influență, deși nu are, este vorba și de inducerea în eroare, de o înșelăciune pe care traficul de influență o absoarbe în conținutul său. Curtea observă că, potrivit practicii judiciare, prevalarea de o influență inexistentă în realitate asupra unui funcționar sau pretinderea sau primirea de bani urmată de neexercitarea ulterioară a influenței pentru îndeplinirea actului, deși constituie o prezentare ca adevărată a unei fapte mincinoase, realizează elementul material al infracțiunii de trafic de influență, aceasta având un alt obiect juridic (relațiile sociale referitoare la buna desfășurare a raporturilor de serviciu) față de infracțiunea de înșelăciune (relațiile sociale referitoare la patrimoniu), infracțiunea de trafic de influență existând independent de producerea unei pagube materiale, așa cum este cazul infracțiunii de înșelăciune. Pe cale jurisprudențială s-a reținut însă că, dacă actul a fost îndeplinit fără să se fi făcut nicio intervenție și totuși se pretind bani sau alte foloase, fapta constituie înșelăciune. S-a mai statuat că nu există trafic de influență dacă inculpatul nu s-a prevalat de vreo influență pe lângă vreun funcționar, ci a luat suma de bani pentru serviciile pe care el personal putea să le facă celor care au dat banii, existând în acest caz infracțiunea de luare de mită.

56. Cu referire la noțiunile precitate, critica autorilor excepției de neconstituționalitate privește, în esență, faptul că acestea sunt lipsite de claritate și previzibilitate, noțiunea de „*persoană care are influență*” nefiind definită de legea penală, astfel încât este de natură a genera interpretări diferite de către instanțele de judecată cu ocazia aplicării normelor penale criticate, iar noțiunea de „*persoană care lasă să se creadă că are influență*” este subiectivă, legată de percepția unui terț, astfel încât nu permite cetățeanului să își adapteze conduita, pe cale de consecință, norma penală fiind aplicată în mod arbitrar. De asemenea, autorii excepției susțin că legiuitorul nu a reglementat criteriile în temeiul cărora ar trebui analizată atitudinea subiectului activ al infracțiunii de trafic de influență, iar textul de lege criticat nu definește clar de unde rezultă influența, atât timp cât prevede expres că persoana „*are influență*”.

57. Curtea a reținut în precedent că, potrivit practicii judiciare și doctrinei — dezvoltate în legătură cu normele penale de incriminare a infracțiunii de trafic de influență cuprinse în Codul penal din 1969 —, autorul fetei de trafic de influență pretinde, primește sau acceptă foloasele, deoarece afirmă sau lasă să se creadă că are influență pe lângă un funcționar public sau alte persoane prevăzute de lege. Influența poate fi reală sau imaginară, fiind suficient ca din atitudinea făptuitorului să rezulte

nemijlocit sau indirect — când „*lasă să se creadă*” — că are influență asupra funcționarului respectiv. Așa încât Curtea constată că, în condițiile în care cele două noțiuni utilizate în cuprinsul art. 291 din Codul penal — „*persoană care are influență*”/„*persoană care lasă să se creadă că are influență*” — se regăseau și în norma penală anterioară (respectiv art. 257 din Codul penal din 1969), dat fiind conținutul normativ identic al acestora, dezvoltările teoretice și jurisprudența în materia infracțiunii de trafic de influență, cu referire la noțiunile precitate, își păstrează valabilitatea și sub noul Cod penal.

58. Curtea observă însă că, în susținerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 291 alin. (1) din Codul penal, cu referire la sintagmele „*persoană care are influență*”/„*persoană care lasă să se creadă că are influență*”, autorii subliniază faptul că este necesară definirea celor două noțiuni, respectiv stabilirea de către legiuitor a criteriilor în temeiul cărora ar trebui analizată atitudinea subiectului activ al infracțiunii de trafic de influență, în caz contrar norma penală fiind aplicată în mod arbitrar. Cu alte cuvinte, autorii excepției susțin necesitatea unei interpretări oficiale, autentice a noțiunilor precitate, realizată de către organul care a emis norma penală.

59. Cu referire la acest aspect, Curtea reține că, potrivit Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, în cadrul soluțiilor legislative adoptate trebuie să se realizeze o configurare explicită a conceptelor și noțiunilor folosite în noua reglementare, care au un alt înțeles decât cel comun, pentru a se asigura astfel înțelegerea lor corectă și a se evita interpretările greșite (art. 25), iar „*dacă o noțiune sau un termen nu este consacrat*” sau poate avea înțelesuri diferite, semnificația acestuia în context se stabilește prin actul normativ ce le instituie, în cadrul dispozițiilor generale sau într-o anexă destinată lexicului respectiv și devine obligatorie pentru actele normative din aceeași materie [art. 37 alin. (2)].

60. Curtea reține, de asemenea, că stilul actelor normative trebuie să se caracterizeze prin claritate, precizie, prin concizie — fără ca legea să fie însă sumară și lacunară — prin aplicarea unor principii stabile, predictibile și accesibile, să fie inteligibil pentru categorii largi și diverse de destinatari, având în vedere caracterul general și obligatoriu al normei juridice. Aceasta, întrucât nu se poate concepe o bună gândire juridică fără o exteriorizare a ei într-o formă și într-o limbă perfect adecvate. Lingviștii subliniază faptul că „*limbajele de specialitate (cum este și limbajul juridic) sunt în relație de incluziune, prin raportare la limba generală și în relație de intersecție cu limba comună cu care împărtășesc caracteristicile și cu care ele mențin o relație de schimb constant de unități și de convenții*”, limba fiind „*un sistem ai cărui termeni sunt solidari și în care valoarea unuia dintre termeni rezultă din prezența simultană a celorlalți*”. Stilul juridic, ca și stilul științific, „*implică reflectarea asupra noțiunilor și precizarea lor, iar aceasta nu se poate face decât prin reîntrebuințarea aceluiași cuvânt, care devine expresia consacrată*”.

61. Curtea reține că, în general, stilul juridic, datorită însăși rațiunii sale de a fi, întrebuițează aceeași terminologie, cuprinzând cuvinte tehnice care corespund exact noțiunilor juridice. Curtea reține că utilizarea constantă și uniformă a acelorași termeni în redactarea actelor normative este o garanție pentru realizarea coerenței legislației naționale, în aceste condiții nemaifiind necesară determinarea conceptuală și definirea acestor termeni, așadar interpretarea oficială, autentică, contextuală a noțiunilor cu conținut normativ identic reglementării anterioare.

62. Mai mult, Curtea reține că dreptul, ca operă a legiuitorului, nu poate fi exhaustiv, iar dacă este lacunar, neclar, sistemul de drept recunoaște judecătorului competența de a tranșa ceea ce a scăpat atenției legiuitorului, printr-o interpretare

judiciară, cauzală a normei. Sensul legii nu este dat pentru totdeauna în momentul creării ei, ci trebuie să se admită că adaptarea conținutului legii se face pe cale de interpretare — ca etapă a aplicării normei juridice la cazul concret —, în materie penală, cu respectarea principiului potrivit căruia legea penală este de strictă interpretare. Curtea reține astfel că interpretarea autentică, legală poate constitui o premisă a bunei aplicări a unei norme juridice, prin faptul că dă o explicație corectă înțelesului, scopului și finalității acesteia, însă legiuitorul nu poate și nu trebuie să prevadă totul. În concret, orice normă juridică, ce urmează a fi aplicată pentru rezolvarea unui caz concret, urmează a fi interpretată de instanțele judecătorești (interpretare judiciară, cazuală) pentru a emite un act de aplicare legal.

63. Totodată, Curtea reține că, potrivit jurisprudenței instanței de la Strasbourg, art. 7 paragraful 1 din Convenție, care consacră principiul legalității incriminării și pedepsei (*nullum crimen, nulla poena sine lege*), pe lângă interzicerea, în mod special, a extinderii conținutului infracțiunilor existente asupra unor fapte care, anterior, nu constituiau infracțiuni, prevede și principiul potrivit căruia legea penală nu trebuie interpretată și aplicată extensiv în defavoarea acuzatului, de exemplu, prin analogie. Rezultă, astfel, că legea trebuie să definească în mod clar infracțiunile și pedepsele aplicabile, această cerință fiind îndeplinită atunci când un justițiabil are posibilitatea de a cunoaște, din însuși textul normei juridice pertinente, la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe și în urma obținerii unei asistențe judiciare adecvate, care sunt actele și omisiunile ce pot angaja răspunderea sa penală și care este pedeapsa pe care o riscă în virtutea acestora. Totodată, având în vedere principiul aplicabilității generale a legilor, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că formularea acestora nu poate prezenta o precizie absolută. Una dintre tehnicile standard de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive. Astfel, numeroase legi folosesc, prin forța lucrurilor, formule mai mult sau mai puțin vagi, a căror interpretare și aplicare depind de practică. Oricât de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice sistem de drept, există un element inevitabil de interpretare judiciară, inclusiv într-o normă de drept penal. Nevoia de elucidare a punctelor neclare și de adaptare la circumstanțele schimbătoare va exista întotdeauna. Din nou, deși certitudinea este extrem de dezirabilă, aceasta ar putea antrena o rigiditate excesivă, or, legea trebuie să fie capabilă să se adapteze schimbărilor de situație. Rolul decizional conferit instanțelor urmărește tocmai înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor, dezvoltarea progresivă a dreptului penal prin intermediul jurisprudenței ca izvor de drept fiind o componentă necesară și bine înrădăcinată în tradiția legală a statelor membre. Prin urmare, Curtea de la Strasbourg a statuat că art. 7 paragraful 1 din Convenție nu poate fi interpretat ca interzicând clarificarea graduală a regulilor răspunderii penale pe calea interpretării judiciare de la un caz la altul, cu condiția ca rezultatul să fie coerent cu substanța infracțiunii și să fie în mod rezonabil previzibil (Hotărârea din 22 noiembrie 1995, pronunțată în Cauza *S.W. împotriva Regatului Unit*, paragraful 36, Cauza *Dragotoniu și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragrafele 36 și 37, Cauza *Del Rio Prada împotriva Spaniei*, paragrafele 92 și 93).

64. Având în vedere cele reținute în precedent, faptul că în noul Cod penal legiuitorul utilizează noțiuni identice în incriminarea faptei de trafic de influență — „*persoană care are influență*”, respectiv „*persoană care lasă să se creadă că are influență*” — care, în acest mod au devenit expresii consacrate, ținând cont de jurisprudența și doctrina dezvoltate până la data intrării în vigoare a noului Cod penal și luând în considerare faptul că, în mod firesc, jurisprudența care vine în continuarea celei existente va avea drept reper cele statuate anterior, Curtea

constată că dispozițiile de lege criticate nu au o formulare ambiguă, neclară și imprevizibilă pentru un cetățean care nu dispune de o pregătire juridică temeinică, astfel cum susțin autorii excepției, astfel că nu încalcă cerințele de claritate, accesibilitate și previzibilitate a legii impuse de art. 7 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și art. 1 alin. (5) din Constituție și nu conduc la o aplicare extensivă, prin analogie, a legii penale.

65. De altfel, Curtea reține un argument în plus care susține concluzia anterioară, respectiv faptul că, în actuala reglementare a infracțiunii de trafic de influență, legiuitorul a adăugat o nouă condiție de tipicitate (nouă cerință esențială), necesară pentru realizarea laturii obiective a infracțiunii, respectiv aceea ca făptuitorul să *promită* cumpărătorului de influență că îl va determina pe funcționarul public sau pe o altă persoană dintre cele menționate de lege să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri. Curtea reține că formularea normei penale criticate — „*pretinderea, primirea ori acceptarea promisiunii de bani sau alte foloase, direct sau indirect, pentru sine sau pentru altul, săvârșită de către o persoană care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public și care promite că îl va determina pe acesta ...*” — este redactată clar, pentru întregirea laturii obiective a infracțiunii de trafic de influență, deci pentru existența infracțiunii, fiind necesară îndeplinirea cerinței existenței influenței reale sau imaginare (conjunția „*sau*”, cu funcție disjunctivă, având înțelesul curent din limba română — ori/fie, în concret legând noțiuni care se exclud ca alternative), împreună cu/alături de cerința ca făptuitorul să *promită* că îl va determina pe funcționarul public sau pe o altă persoană dintre cele menționate de lege să adopte conduita dorită de cumpărătorul de influență (conjunția copulativă „*și*” având funcția de a lega două cerințe esențiale, de a indica o completare, un adaos, o precizare nouă în incriminarea faptei de trafic de influență). Or, Curtea constată că realizarea acestei din urmă condiții (de a promite influența asupra funcționarului) presupune asumarea din partea făptuitorului a obligației, a angajamentului de a-l determina pe funcționar să adopte conduita ce formează obiectul traficării de influență. În aceste condiții se poate susține că, în lipsa promisiunii făptuitorului că îl va determina pe funcționarul public sau altă persoană dintre cele prevăzute de lege să aibă conduita solicitată de cumpărătorul de influență, fapta de a pretinde, primi ori accepta promisiunea de bani sau alte foloase, direct sau indirect, pentru sine sau pentru altul, săvârșită de către o persoană care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public în vederea determinării acestuia să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri, nu constituie infracțiunea de trafic de influență. Promisiunea poate fi explicită sau implicită, atunci când rezultă din împrejurări de fapt, iar infracțiunea există indiferent dacă intervenția promisă a avut sau nu loc și indiferent dacă s-a urmărit efectuarea unui act legal sau ilegal. În aceste condiții, Curtea reține că prin reglementarea, în plus, a cerinței precitate, doar actul de pregătire care se apropie suficient de mult de lezarea valorii sociale ocrotite urmează a fi sancționat penal, din această perspectivă legea nouă fiind legea penală mai favorabilă, totodată, noul Cod penal reglementând într-un mod mai clar și previzibil infracțiunea de trafic de influență.

66. Curtea reține că, distinct de criticile analizate, autorii excepției mai susțin că norma penală nu indică cu claritate localizarea, în timp, a „*exercitării influenței*” în raport cu „*pretinderea de bani sau alte foloase*”. Cu privire la acest aspect, Curtea observă că doctrina este constantă în a reține că o

cerință esențială este aceea ca acțiunea ce constituie elementul material al infracțiunii să fie realizată mai înainte ca funcționarul public sau persoana pe lângă care s-a promis că se va interveni să fi îndeplinit actul ce constituie obiectul intervenției sau cel mai târziu în timpul îndeplinirii îndatoririlor de serviciu. Această cerință rezultă din însuși scopul urmărit de făptuitor în realizarea infracțiunii, respectiv acela de a-l determina pe funcționar să facă ori să nu facă, să întârzie sau să facă un act contrar atribuțiilor de serviciu, ceea ce presupune că o acțiune ulterioară momentului efectuării actului de către funcționar nu poate să se mai circumscrie unei activități de trafic de influență. Pe cale jurisprudențială s-a reținut că, pentru existența infracțiunii de trafic de influență, nu are relevanță dacă pretinderea folosului a fost satisfăcută, nici dacă acceptarea promisiunii unor foloase a fost urmată de prestarea acestora. Nu este relevant dacă intervenția s-a produs ori nu, precum și momentul în care aceasta s-a realizat, raportat la momentul săvârșirii uneia din acțiunile ce constituie elementul material al infracțiunii, deoarece producerea intervenției nu este o condiție pentru existența traficului de influență.

67. În concluzie, Curtea constată că există suficiente repere doctrinare și jurisprudențiale pentru a se putea susține că norma penală criticată, din această perspectivă, este clară și previzibilă.

68. Pentru considerentele dezvoltate în precedent Curtea nu poate reține nici susținerile autorilor excepției referitoare la încălcarea, prin norma penală criticată, a egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegiu și fără discriminări. De asemenea, prevederile art. 291 alin. (1) din Codul penal nu contravin principiului universalității drepturilor, libertăților și îndatoririlor, înscris în art. 15 alin. (1) din Constituție. Totodată, Curtea constată că prevederile constituționale și convenționale referitoare la dreptul la un proces echitabil, dreptul la apărare și prezumția de nevinovăție nu sunt aplicabile în cauza de față, toate acestea fiind, în esență, drepturi procedurale, în vreme ce obiect al prezentei excepții de neconstituționalitate îl constituie dispoziții de drept penal substanțial.

69. Cât privește invocarea de către autorii excepției de neconstituționalitate a Convenției penale privind corupția, adoptată la Strasbourg la 27 ianuarie 1999, ratificată de România prin Legea nr. 27/2002 pentru ratificarea Convenției penale privind corupția, adoptată la Strasbourg la 27 ianuarie 1999, precum și a Convenției Națiunilor Unite împotriva corupției, adoptată la New York la 31 octombrie 2003, ratificată de România prin Legea nr. 365/2004 pentru ratificarea Convenției Națiunilor Unite împotriva corupției, adoptată la New York la 31 octombrie 2003, Curtea reține că acestea constituie cadrul general în materie, legiuitorul național având competența de a reglementa conduita legal și moral dezirabilă politicii penale și politicii publice anticorupție din propriul stat.

70. De altfel, în ceea ce privește incriminarea unei fapte, Curtea Constituțională, în jurisprudența sa, a statuat că dispozițiile legale incriminatoare constituie o expresie a prevederilor art. 23 alin. (12) din Constituție, potrivit cărora „*Nicio pedeapsă nu poate fi stabilită sau aplicată decât în condițiile și în temeiul legii*”, precum și a celor ale art. 73 alin. (3) lit. h), care reglementează competența legiuitorului de a stabili infracțiunile, pedepsele și regimul executării acestora. În temeiul dispozițiilor constituționale menționate, legiuitorul este liber să aprecieze atât pericolul social în funcție de care urmează să stabilească natura juridică a faptei incriminate, cât și condițiile răspunderii juridice pentru acea faptă (Decizia nr. 1.205 din 20 septembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 795 din 9 noiembrie 2011). Astfel, dacă prevederile art. 73 alin. (3) lit. h) din Constituție indică autoritatea competentă să reglementeze infracțiunile — Parlamentul, respectiv Guvernul

pe calea delegării legislative constituționale, relațiile sociale reglementate, procedura și majoritatea de vot necesare incriminării, dispozițiile art. 23 alin. (12) din Constituție implică exigența ca infracțiunile și pedepsele să fie stabilite numai printr-un act normativ cu forță de lege — „*în temeiul legii*”, iar prin trimiterea la „*condițiile legii*” trebuie realizată coroborarea cu art. 1 alin. (5) din Constituție care consacră principiul legalității și care impune obligația ca normele adoptate să fie precise, clare și previzibile. Așadar, Curtea reține că, potrivit rolului său constituțional de unică autoritate legiuitoare a țării, prevăzut la art. 61 alin. (1) din Legea fundamentală, Parlamentul s-a plasat în interiorul marjei sale de apreciere în incriminarea faptei de trafic de influență, cu respectarea obligației ca normele adoptate să fie precise, clare și previzibile.

71. Curtea reține, în continuare, că autorul excepției din Dosarul nr. 152D/2016 formulează critici și cu privire la prevederile art. 308 alin. (1) din Codul penal cu referire la sintagma „*ori în cadrul oricărei persoane juridice*” raportat la infracțiunea de trafic de influență reglementată în art. 291 alin. (1) din Codul penal.

72. Potrivit art. 308 alin. (1) din Codul penal „*dispozițiile art. 289—292, 295, 297—301 și 304 privitoare la funcționarii publici se aplică în mod corespunzător și faptelor săvârșite de către sau în legătură cu persoanele care exercită, permanent ori temporar, cu sau fără o remunerație, o însărcinare de orice natură în serviciul unei persoane fizice dintre cele prevăzute la art. 175 alin. (2) ori în cadrul oricărei persoane juridice*”. În opinia autorului excepției, norma penală criticată creează o extindere nejustificată și imposibil de limitat a sferei de aplicare a infracțiunii de trafic de influență în domeniul privat, de natură a aduce atingere libertății economice și dreptului la muncă.

73. Curtea urmează a stabili „*legătura cu soluționarea cauzei*” a dispozițiilor legale criticate, raportat la obiectul cauzei în cadrul căreia excepția de neconstituționalitate a fost invocată, în sensul art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată. În acest sens, Curtea reține că, prin Rechizitoriul nr. 407 din 2 octombrie 2012 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție, s-a dispus trimiterea în judecată a autorului excepției din Dosarul Curții nr. 152D/2016, pentru săvârșirea infracțiunii de trafic de influență prevăzută de art. 257 din Codul penal din 1969 cu aplicarea art. 41 alin. (1) din cod cu referire la art. 6 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție. În esență s-au reținut următoarele fapte (două acte materiale) săvârșite de autorul excepției, care, în baza aceleiași rezoluții infracționale, a efectuat următoarele acte de trafic de influență: în perioada mai 2010—29 octombrie 2010, autorul excepției a pretins plata pentru alții, respectiv pentru Bolton&Henson Corporation, prin intermediul altor persoane, de la asocierea Bîrcină, Costin, Stan și Badea, a sumei de 516.000 euro cu titlu de consultantță între firmele Power Plus SRL (controlată de grupul Bîrcină) și Bolton&Henson Corporation, iar, în perioada septembrie—noiembrie 2010, autorul excepției a pretins și a primit pentru sine suma de 400.000 euro. Traficul de influență s-a materializat în forma determinării de către autorul excepției a funcționarilor de la CEZ România — S.A. și CEZ Distribuție — S.A. să încheie mai multe contracte cu una dintre firmele controlate de asocierea Bîrcină.

74. Așadar, Curtea observă că subiectul pasiv secundar al infracțiunii de trafic de influență, pentru săvârșirea căreia autorul excepției a fost trimis în judecată, are calitatea de funcționar în cadrul unei companii al cărei obiect de activitate constă în prestarea unui serviciu de interes public — activitate de interes general în domeniul energiei electrice — fiind autorizată și monitorizată de o autoritate publică, respectiv de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, în condițiile Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012,

publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 16 iulie 2012.

75. În aceste condiții, Curtea reține că art. 175 alin. (2) din Codul penal asimilează funcționarului public și persoana care exercită un serviciu de interes public pentru care a fost investită de autoritățile publice sau care este supusă controlului ori supravegherii acesteia cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public. Așadar, pentru ca o persoană să facă parte din această categorie este necesară întrunirea, în mod cumulativ, a două cerințe obligatorii: să exercite un serviciu de interes public și să fie investită cu îndeplinirea respectivului serviciu public de către o autoritate publică sau să exercite serviciul de interes public sub controlul ori supravegherea unei autorități publice. Analiza îndeplinirii primei cerințe, care vizează sfera atribuțiilor persoanei, se face ținând seama de definiția dată serviciului de interes public în doctrina de drept administrativ. Altfel spus, trebuie observat dacă, prin realizarea serviciului, se urmărește satisfacerea unor nevoi de interes general și dacă se relevă, în mod direct sau indirect, o autoritate publică. De asemenea, Curtea reține că noțiunea de „*serviciu public*” desemnează fie o formă de activitate prestată în folosul interesului public, fie o subdiviziune a unei instituții din administrația internă împărțită pe secții, servicii etc. Din categoria serviciilor de interes public fac parte acele entități care, prin activitatea pe care o desfășoară, sunt chemate să satisfacă anumite interese generale ale membrilor societății. Cu referire la cea de-a doua condiție, care privește relația persoanei ce realizează serviciul public cu autoritățile publice, aceasta este îndeplinită, alternativ, dacă investirea pentru îndeplinirea serviciului s-a făcut de către o autoritate publică ori dacă activitatea persoanei este supusă controlului sau supravegherii unei autorități publice, indiferent de modalitatea de investire. Prin *investirea pentru realizarea unui serviciu public* se înțelege fie acordarea de către o

autoritate a calității din care derivă obligația de a realiza respectivul serviciu, fie încredințarea realizării serviciului de interes public printr-o decizie a autorității.

76. În context, Curtea reține că Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, în Decizia nr. 20 din 29 septembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 766 din 22 octombrie 2014, a stabilit că „sunt incluși [s.n. în categoria funcționarilor publici asimilați, potrivit art. 175 alin. (2) din Codul penal] particularii care primesc gestiunea unui serviciu public național sau local, economic sau sociocultural, devenind, astfel, de utilitate publică. Este vorba despre subiecți care își desfășoară activitatea în cadrul persoanelor juridice de drept privat cu scop lucrativ: societăți comerciale care, prin intermediul contractelor administrative, valorifică, în interesul colectivității, naționale sau locale, după caz, bunurile și serviciile publice.”

77. În aceste condiții, având în vedere că subiectul pasiv secundar din prezenta cauză (funcționari din cadrul CEZ România — S.A. și CEZ Distribuție — S.A.) își desfășoară activitatea în cadrul unei persoane juridice care prestează, în interesul colectivității, naționale sau locale, un serviciu public, sub supravegherea, monitorizarea unei autorități publice, Curtea constată că acesta poate fi încadrat în sfera funcționarilor publici asimilați, potrivit dispozițiilor art. 175 alin. (2) din Codul penal, iar nu „*în cadrul oricărei persoane juridice*”, din această perspectivă dispozițiile art. 308 alin. (1) din Codul penal, respectiv sintagma „*în cadrul oricărei persoane juridice*”, raportate la art. 291 alin. (1) din Codul penal nefiind incidente în cauza în care excepția de neconstituționalitate a fost invocată. Prin urmare, neîndeplinirea condiției prevăzute în alin. (1) al art. 29 din Legea nr. 47/1992, republicată, determină respingerea, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate cu un atare obiect.

78. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Ovidiu Puțura în Dosarul nr. 2.415/2015/a6 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală, de Daniel Dragomir în Dosarul nr. 2.283/3/2015 al Tribunalului București — Secția I penală, de Gabriel-Sorin Strutinsky în Dosarul nr. 1.231/118/2015 al Tribunalului Constanța — Secția penală, de Olosz Gergely în Dosarul nr. 2.618/2/2014 (1.303/2014) al Curții de Apel București — Secția I penală și de Mircea Bănescu în Dosarul nr. 5.412/118/2014 al Curții de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie și constată că dispozițiile art. 291 alin. (1) din Codul penal sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 308 alin. (1) din Codul penal cu referire la sintagma „*ori în cadrul oricărei persoane juridice*” raportat la art. 291 alin. (1) din Codul penal, excepție ridicată de Olosz Gergely în Dosarul nr. 2.618/2/2014 (1.303/2014) al Curții de Apel București — Secția I penală.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală, Tribunalului București — Secția I penală, Tribunalului Constanța — Secția penală, Curții de Apel București — Secția I penală și Curții de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 30 iunie 2016.

PREȘEDINTELE INTERIMAR AL CURȚII CONSTITUȚIONALE

Prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI**GUVERNUL ROMÂNIEI****HOTĂRÂRE****pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici
ai obiectivului de investiții „Institutul de Cercetări Horticole
Avansate al Transilvaniei” la Universitatea de Științe Agricole
și Medicină Veterinară din Cluj-Napoca**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. 223 alin. (1) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 42 alin. (1) și (2) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă indicatorii tehnico-economici ai obiectivului de investiții „Institutul de Cercetări Horticole Avansate al Transilvaniei” la Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară din Cluj-Napoca, prevăzuți în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Finanțarea obiectivului de investiții prevăzut la art. 1 se face din fonduri nerambursabile prin Programul operațional „Creșterea competitivității economice” POS CCE, din veniturile proprii ale Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară din Cluj-Napoca și din alte surse legal constituite, în limita sumelor aprobate anual cu această destinație, conform programelor de investiții publice aprobate potrivit legii.

PRIM-MINISTRU
DACIAN JULIEN CIOLOȘ

Contrasemnează:
Ministrul educației naționale
și cercetării științifice,
Mircea Dumitru
Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării regionale
și administrației publice,
Vasile Dîncu
Ministrul finanțelor publice,
Anca Dana Dragu

București, 24 august 2016.
Nr. 591.

ANEXĂ

**Indicatorii tehnico-economici ai obiectivului de investiții
„Institutul de Cercetări Horticole Avansate al Transilvaniei” la Universitatea de Științe Agricole
și Medicină Veterinară din Cluj-Napoca**

Titular: Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice

Beneficiar: Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară din Cluj-Napoca

Amplasament: Calea Mănăștur nr. 3—5, municipiul Cluj-Napoca, județul Cluj

Indicatorii tehnico-economici:

Valoarea totală a investiției (inclusiv TVA)	mii lei	58.891
(prețuri valabile la 28 iunie 2016; 1 euro = 4,5225 lei), din care:		
construcții + montaj	mii lei	35.580
Valoarea rest de executat (inclusiv TVA)	mii lei	6.071
(prețuri valabile la 28 iunie 2016; 1 euro = 4,5225 lei), din care:		
construcții + montaj	mii lei	6.071

Capacități:		
Suprafața construită	mp	1.962,65
Suprafața construită sere experimentale	mp	2.158,30
Suprafața desfășurată	mp	9.732,70
Durata totală de realizare a investiției	luni	70
— din care: rest de executat	luni	4

Factori de risc

Obiectivul de investiții se va proteja antiseismic potrivit prevederilor Normativului P100 - 1/2006, cu modificările și completările ulterioare.

Finanțarea investiției

Finanțarea obiectivului de investiții se face din fonduri nerambursabile prin Programul operațional „Creșterea competitivității economice” POS CCE, veniturile proprii ale Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară din Cluj-Napoca și din alte surse legal constituite, în limita sumelor aprobate anual cu această destinație, conform programelor de investiții publice aprobate potrivit legii.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

AGENȚIA NAȚIONALĂ DE CADASTRU ȘI PUBLICITATE IMOBILIARĂ

ORDIN

pentru închiderea vechilor evidențe de cadastru și publicitate imobiliară cu privire la imobilele situate în unitatea administrativ-teritorială Saelele, județul Teleorman

Având în vedere prevederile art. 11 alin. (2) lit. p) și art. 15 alin. (1) din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 3 alin. (13) din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 15 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.288/2012, cu modificările și completările ulterioare,

directorul general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se declară închise vechile evidențele de cadastru și publicitate imobiliară cu privire la imobilele situate în unitatea administrativ-teritorială Saelele, județul Teleorman.

Art. 2. — (1) De la data deschiderii cărților funciare din oficiu orice alte evidențe de cadastru și publicitate imobiliară se înlocuiesc pentru unitatea administrativ-teritorială Saelele, județul Teleorman, cu planul cadastral și noile cărți funciare.

(2) Vechile evidențe se păstrează în arhiva biroului teritorial și pot fi consultate pentru istoric.

Art. 3. — Identificarea și numerotarea imobilelor cuprinse în titlurile de proprietate emise în baza legilor fondului funciar sau alte acte de proprietate, planuri și alte evidențe cadastrale și de publicitate imobiliară anterioare realizării cadastrului și deschiderii noilor cărți funciare pe teritoriul unității administrativ-teritoriale Saelele, județul Teleorman, își pierd valabilitatea.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Directorul general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară,

Vasile Marcel Grigore

București, 11 august 2016.

Nr. 1.007.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2016 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2016 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

